

CUVÂNT ÎNAINTE

Ideea alcătuirii unui manual de limbă chineză fundamentală destinat românilor ne-a fost impusă de practica efectivă a predării îndelungate a acestei limbi studenților Universității București, pe baza cursurilor redactate de specialiști chinezi în franceză și engleză pentru uzul tuturor străinilor.

Ne mândrim cu cea de a 52-a promoție de studenți români în filologie chineză, preluată de noi în anul academic 2013-2014, când ponderea exigențelor gramaticale va rămâne neștirbită și când exercițiile aplicative vor domina în studiul limbii chineze.

Datele oferite de experiența noastră didactică sunt suficiente spre a demonstra că metoda învățării de către români a limbii chineze contemporane, prin intermediul altei limbi străine, fără aportul total al limbii române, cu minimalizarea ori chiar contestarea importanței limbii materne, ca bază de studiu, este o metodă cel puțin nesatisfăcătoare.

Importanța foarte mare acordată de noi limbii române decurge din convingerea că structurile ei sunt bine asimilate de către studenți, ca vorbitori nativi și prin urmare, atât descrierea faptelor de limbă chineză, cât și transferul adecvat și corect al unităților fonomorfo-sintactice trebuie să se facă în limba maternă – româna.

Chiar și o succintă analiză contrastivă a celor două limbi, care se confruntă în învățare, clasificate dintr-un început ca fiind limbi neînrudite, ne revelează marile deosebiri ce covârșesc asemănările dintre ele, diferențele ce le separă – de natură cantitativă sau calitativă – plasându-se, mai ales, la nivelul structurilor gramaticale. Rezultă de aici necesitatea de a stabili gradual rețeaua de corespondențe, care să permită orice transfer corect dintr-o limbă în cealaltă, pornind de la cuvânt și de la îmbinări superioare cuvântului și ajungând la structuri autonome simple sintagmatice, structuri autonome etajate cu valoare de propoziții simple și dezvoltate (specifice, cu predicție dublă sau multiplă) și, în fine, la macrostructuri complex alcătuite, situate la nivelul frazei.

Deschidem, cu o deosebită voință intelectuală, un orizont lingvistic adecvat urmării subtilităților de la nivel semiotic, înțelgând să practicăm, pe mai departe, modelul nostru de „gramatică”, inspirată din experiența demnilor profesori chinezi – somități lingvistice de răsunset.

Este obligatoriu pentru noi ca descrierea faptelor de limbă să se facă, așadar, dintr-o perspectivă contrastivă, căutând să punem în lumină asemănările și deosebirile existente între cele două limbi, fără ca metoda contrastivă, care fixează accentul pe revelarea contrastelor de structură, să fie aplicată sistematic, datorită restricțiilor pe care și le impune și, evident, datorită obiectivului principal propus de acest manual. În aplicarea acestei metode plecăm de la ideea că dificultățile de achiziție a unei limbi străine pentru români, în speță chineza, provin din diferențele de organizare și de structurare, care separă cele două limbi. Insistența cu care subliniem aceste diferențe se face apelând mereu la limba maternă a studenților noștri – limba-bază, de plecare (L) – ale cărei structuri sunt bine însușite, limpezind și ușurând astfel căile de asimilare a structurilor în chineză, ca limbă-țintă, de sosire (L').

Scopul urmărit de manualul *Limba chineză pentru români. Metodă. Nivel mediu*, conceput în 30 de lecții cu dublu caracter teoretic și practic, este învățarea scris-cititului în limba chineză și mai ales cultivarea vorbirii chinezești, prin scandări și conversație, a redactării și traducerilor – din și în limba chineză – ceea ce determină următoarea structurare a cărții:

1. Un capitol de **Fonetică** în care se definesc și se clasifică sunetele vorbite în chineza modernă și contemporană, cu accent pe cele specifice;

2. Un bine susținut capitol de **Sciere** în care se urmărește istoricul evoluției hieroglifelor, ca suport al scrierii chineze picto-ideo-fonografice, până în stadiul actual de dezvoltare;

3. Un capitol masiv de **Gramatică** referitor la normele fundamentale morfo-sintactice, ce se cer respectate de vorbitorul român de limba chineză. Totuși, pentru o vorbire spontană, în deplină cunoștință de gramatica normată, care să fie determinată de deprinderi reflexe, nu se face abuz de regulile gramaticale și așa îngreunate de fapte lingvistice cu specific.

Urmărim eficiența maximă a unui vocabular minim, atent selectat, în scopul însușirii mecanismului limbii, cu posibilități ulterioare de îmbogățire a vocabularului, prin calupuri de cuvinte din fondul principal lexical, cu valoare de gradul al II-lea în economia lecțiilor.

Având un caracter aplicativ, fiecare lecție cuprinde exerciții de dezvoltarea vorbirii prin dialog și numeroase propoziții tip ușor de imitat, de substituit ori de transformat, după necesitățile exprimării, capabile să asigure competența comunicării, să reveleze mesajul, să-l amplifice ori să-l reducă la datele esențiale.

Căutările noastre metodice și așteptările – din partea celor studioși – duc vizibil, către o emulație pozitivă și o frenezie în descoperirea frumuseții chinezei.

Enunțurile verbale sunt alcătuite în așa fel, încât să se facă treptat trecerea de la simplu la complex, iar însușirea limbii să capete un caracter cvasiconștient, testând și capacitatea de comunicare a vorbitorului. Asimilarea orală este permanent întregită de versiunea scrisă a expresiei, condiție obligatorie pentru învățarea limbii chineze. Mai mult, analiza gramaticală ilustrativă a discursului scris – comunicativ, beletristic, științific etc. – vizează trecerea treptată spre deslușirea sensului direct și a contextului, cu accent pe inițierea în practica traducerii. Urmărim mecanismul gândirii directe în limba chineză, ca un bun dobândit în „școala de sinologie” românească, performantă.

În sfârșit, luând în discuție și un mobil de natură sentimentală, adăugăm că ideea alcătuirii unui manual-metodă de **Limba chineză pentru români** ne-a apărut în perioada redactării materialului necesar pentru a-i învăța pe proprii copii – Alinta și Leandru – limba chineză, material pe care îl punem acum la dispoziția tuturor celor interesați de studiul limbii și culturii Chinei, cuvenitul gest fiind un dar peste timp, oferit românilor.

Demersul nostru a fost susținut puternic și de pasiunea, ușurința și talentul studenților de la Universitatea București, Universitatea „Hyperion”, Universitatea „Spiru Haret” – unde am funcționat neîntrerupt și în paralel, precum și de dăruirea studenților de la Universitatea Româno-Americană și Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, în plină activitate didactică, interesați să învețe această limbă importantă, muzicală și încă foarte, foarte rară la noi în țară, cât și în străinătate, numărul vorbitorilor cu adevărat buni rămânând extrem de mic în toată lumea.

Zecile și sutele de elevi și studenți de excepție, în vremea studiului particular – de tipul profesor-student – al limbii chineze, reținuți de memoria afectivă, merită elogiile profesionale și rememorări pline de drag: Ovidiu Ștefan, Adrian Ghica, Alinta-Tristana Giucă, Leandru-Iosefin Giucă, Andreea Grigoriu-Tudor, Bogdan Secară, Ioan-Titi Budura, Angelica Chitic-Popa, Octavian Popa, Iustina Nora Zainea, Laura Parepa, Camelia Radu, Cristian Gabriel Crețu, Mielu-Cristache Mocanu, Andreea Dragnea, Radu și Bogdan Iosifescu, Sandra Munteanu, Alexandru și Mihai Moise, Elena Racu, Ciprian Oprișan,

CAPITOLUL I
Dì yī zhāng 第一章

FONETICA
(Yǔyīn 语音)

1. ALFABETUL FONETIC CHINEZ
(Hànyǔ pīnyīn zìmǔ 汉语拼音字母)

Alfabetul latin	Alfabetul fonetic chinez <i>pinyin</i>	Transcrierea fonetică internațională latină	Transcrierea românească a alfabetului chinez <i>pinyin</i>	Exemplificari transcriere fonetică <i>pinyin</i> cu hieroglifă
a	a	a	a	à 阿
b	b	pê	p	bōlí 玻璃
c	c	ts'ê	ʈh ¹	cǎo 草
d	d	tê	t	dà 大
e	e	y	e; ä; iǎ	è 饿
f	f	êf	f	fēijī 飞机
g	g	kê	c; g	gēge 哥哥
h	h	xa	h	hǎiyáng 海洋
i	i	i	i; î	yī 一
j	j	tçiê	ʈi ²	jī 鸡
k	k	k'ê	ch ³	kǎoshì 考试
l	l	êl	l	lù 鹿
m	m	êm	m	mǎ 马
n	n	ên	n	nán 难
o	o	o	o	ò 哦
p	p	p'ê	ph ⁴	pào 炮
q	q	tçi'iou	ʈhi	qí 棋
r	r	ar	j; r	rìbào 日报
s	s	ês	s	sān 三
t	t	t'ê	th	táng 糖